

	Sammanträdesdatum	Sida
Kommunfullmäktige	2026-04-27	1 (6)

§ 69 Antagande av Översiktsplan 2040 för Örnsköldsviks kommun (Kst/2019:170)

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige uppdrog 2018 till kommunstyrelsen att revidera kommunens översiktsplan. Efter en omvärldsstudie, synpunkter från Länsstyrelsen och erfarenheter från arbetet med den Fördjupade översiktsplanen för Örnsköldsviks centralort skrevs en projektplan upp till kommunstyrelsen om att 2019 starta ett projekt för att upprätta en digital översiktsplan för Örnsköldsviks kommun.

Ansvar för arbetet låg vid starten 2019 på tillväxtavdelningen, kommunledningsförvaltningen och har sedan 2023 legat på bygg- och miljöavdelningen, samhällsbyggnadsförvaltningen sedan samhällsplanerarna omorganiserats dit.

För att samla in kunskap, tankar och idéer om framtidens Örnsköldsvik anordnades flera dialoger i ett tidigt skede av processen. Arbetet med att ta fram planen har skett i nära samarbete med kommunkoncernens olika delar och funktioner, både genom dialogmöten och intern remiss av samrådshandlingen. Samråd för förslaget ägde rum 26 februari till den 30 april 2025. Planförslaget reviderades och ställdes ut för granskning under perioden 6 oktober till 8 december 2025. Planförslaget har därefter reviderats och antagandehandlingar har tagits fram.

För alla nya översiktsplaner och vissa fördjupade översiktsplaner ska en strategisk miljöbedömning genomföras. För Översiktsplan 2040 har miljöbedömningen gjorts genom framtagande av en hållbarhetskonskvensbedömning med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning. De ställningstaganden som gjorts i miljöbedömningen redovisas och motiveras i en särskild sammanställning.

Översiktsplan 2040 med tillhörande handlingar är nu färdig för antagande

Kommunledningsförvaltningens kommentarer

Översiktsplan 2040 är utformad för att vara digital översiktsplan. Det är ett vägledande styrdokument som anger den långsiktiga inriktningen för kommunens utveckling samt grundragen i den avsedda användningen av mark- och vattenområden för Örnsköldsviks kommun. Översiktsplanen tar sikte mot år 2040. Planförslaget består av planbeskrivningen med tillhörande mark- och vattenanvändningskarta, utvecklingsinriktningskarta, karta över landsbygdsutveckling i strandnära läge (LIS) samt karta över kommunens synpunkter på riksintressen.

Beslutet skickas till: Länsstyrelsen Västernorrland, planenheten
--

	Sammanträdesdatum	Sida
Kommunfullmäktige	2026-04-27	2 (6)

§ 69 (forts.)

Den kan läsas som PDF men är utformad för att läsas i den digitala plattformen:

<https://dop.ornskoldsvik.se/>

Tillhörande bilagor och handlingar läses endast i PDF-format.

Förhållande till kommunens tidigare antagna översiktsplaner

Översiktsplan 2040 ersätter och upphäver nedanstående planer och dess ställningstaganden i sin helhet.

- Örnsköldsviks kommuns kommunomfattande översiktsplan (antogs av kommunfullmäktige 2012)
- Fördjupad översiktsplan för Köpmanholmen (antagen av kommunfullmäktige 2009)
- Tematiskt tillägg avseende strandskydd (LIS) (antagen av kommunfullmäktige 2011)
- Tematiskt tillägg avseende vindkraft (antagen av kommunfullmäktige 2008)
- Fördjupad översiktsplan för Husum (och Botniabanan Örnsköldsvik–Husum) (antagen av kommunfullmäktige 1998)
- Fördjupad översiktsplan för Norra Ulvön (antagen av kommunfullmäktige 2011)

Den fördjupade översiktsplanen för Örnsköldsviks centralort (antagen av kommunfullmäktige 2020) kommer fortsätta att gälla men omfattas av justeringar gällande landsbygdsutveckling i strandnära läge (LIS). Förhållandet mellan detta planförslag och den fördjupade översiktsplanen för centralorten (FÖP20) är följande;

- Planförslagets övergripande mål och visioner är samordnade med FÖP20 så att de går i linje med varandra.
- Utvecklingsinriktningen i planförslaget gäller hela kommunens geografiska område, inklusive centralorten. När FÖP20 togs fram fanns inte Boverkets ÖP-modell varför utvecklingsinriktningen inte ersätter något i FÖP20, utan kompletterar. Utvecklingsinriktningen är på en mer övergripande nivå och samspelar med de mer detaljerade frågorna i FÖP20.
- För avvägningar i konkreta mark- och vattenanvändningsfrågor gäller FÖP20 för centralortens område, och planförslaget för kommunens övriga geografiska område.
- I och med att det tematiska tillägget för strandskydd ersätts utgår de fyra LIS-områden som fanns utpekade inom Örnsköldsviks centralort, vilka ligger inom planområdet för FÖP20. Mer information om detta finns i kapitel 5, Landsbygdsutveckling i strandnära läge.

Samråd och granskning

Planförslaget har under framtagandet både varit ute på samråd och på granskning, vilket har gett allmänheten och myndigheter möjlighet att ge synpunkter på planförslaget. De yttranden som kom in under samrådet och hur kommunen valt att hantera dessa redovisas i samrådsredogörelsen med bilagor.

Beslutet skickas till: Länsstyrelsen Västernorrland, planenheten
--

	Sammanträdesdatum	Sida
Kommunfullmäktige	2026-04-27	3 (6)

§ 69 (forts.)

De yttranden som kom in under granskningen och hur kommunen valt att hantera dessa redovisas i det särskilda utlåtandet.

Antagandeförslagens förändringar mot granskningsförslaget

Översiktsplanen har genomgående justerats utifrån inkomna synpunkter under granskningen. I planbeskrivningen har riktlinjer förtydligats, beskrivningar kompletterats och redaktionella ändringar i språk och formatering har gjorts. I plankartan har kompletteringar gjorts utifrån vad ändringarna i planbeskrivningen medför. Bedömningen är att inga väsentliga ändringar gjorts efter granskningen. I det särskilda utlåtandet sammanfattas ändringarna. Övriga inkomna synpunkter och bemötandet av dessa finns också i det särskilda utlåtandet. Nedan redovisas några av de ändringar som är av särskilt intresse.

- Norra Ulvön. Flera av de föreslagna utvecklingsområdena, inklusive Ulvö Kyrkbacke och Ulvö kajstråk har fått justerad avgränsning. Riktlinjer och områdestexter har bearbetats och förfinats.
- Riksintresse för transmissionsnätets anläggningar. Planförslaget har kompletterats med transmissionsnätets stationer som omfattas av riksintresset och av ändringen följande justeringar har gjorts i planbeskrivning och karta
- Prövning och tillämpning av planförslagens riktlinjer. Översiktsplanens grundprincip för tillämpning av mark- och vattenanvändningskartan och översiktsplanens riktlinjer har utvecklats för större tydlighet.
- Husum. Ortsbeskrivningen har förtydligats. Utvecklingsområdet Dombäck Norra har fått justerad avgränsning och området Öster om dammen har strukits från planförslaget.
- Kulturmiljö. Kapitlet om kulturmiljö har bearbetats för att på ett tydligare sätt svara mot den nya bygglagstiftningens krav på hantering av särskilt värdefulla byggnader och områden i översiktsplanen.

Planförslagets konsekvenser

För planförslaget har en hållbarhetskonskvensbedömning (HKB) med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning upprättats tillsammans med en särskild sammanfattning. Där framgår att planförslaget medför mindre miljökonsekvenser för 11 av de 13 aspekter som bedömts inom ramen för den strategiska miljöbedömningen för planen (naturmiljövärden och biologisk mångfald, vattenkvalitet, klimatpåverkan, klimatanpassning, rekreation och friluftsliv, förorenad mark och radon, buller, luftkvalitet, farligt gods, kulturmiljövärden och landskapsbild och hushållning med mark och vatten(jordbruksmark), jämfört med nollalternativet att behålla nu gällande planer. För miljöaspekten vattenförsörjning bedöms förändringen vara obetydlig/neutral. Endast en miljöaspekt bedöms få större påverkan genom planförslaget, hushållning med mark och vatten(rennäring).

Beslutet skickas till: Länsstyrelsen Västernorrland, planenheten
--

	Sammanträdesdatum	Sida
Kommunfullmäktige	2026-04-27	4 (6)

§ 69 (forts.)

Prövning av barnets bästa

Översiktsplanen kommer att beröra barn och ungdomar i och med att den berör alla som lever och vistas i Örnsköldsviks kommun. I många fall föreslås specifika inriktningar och riktlinjer som bidrar till en förbättrad livs- och bebyggelsemiljö för barn och unga, såsom utvecklade gång- och cykelvägar, säkra skolvägar, främja barn och ungas utemiljöer samt vikten av tätortsnära natur som närmiljö. Generellt bidrar översiktsplanens hantering av klimatrelaterade risker, statusen i vår miljö och byggandet av ändamålsenliga miljöer till alla, även barn och unga. Därför görs bedömningen att planförslaget på ett indirekt plan bidrar till barnets bästa, men att det kommer vara anhängigt att planförslagets riktlinjer tillämpas i efterföljande planering och prövning.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsen § 68/2026, daterat 8 april 2026
- Kommunstyrelsens tillväxt- och planutskott § 12/2026, daterat 17 mars 2026
- Kommunledningsförvaltningens beslutsförslag, daterat 25 februari 2026
- Planbeskrivning, Översiktsplan 2040 för Örnsköldsviks kommun, daterad 3 mars 2026
- Kartor, Översiktsplan 2040 för Örnsköldsviks kommun, daterad 25 februari 2026
- Miljökvalitetsnormer i Örnsköldsviks kommun (bilaga B), daterad 26 februari 2026
- Riksintressen i Örnsköldsviks kommun (bilaga C), daterad 27 februari 2026
- Hållbarhetskonsekvensbedömning med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning, daterad 27 februari 2026
- Bilaga till hållbarhetskonsekvensbedömning, daterad 23 februari 2026
- Särskild sammanställning av miljöbedömning, daterad 2 mars 2026
- Särskilt utlåtande efter granskning, daterad 3 mars 2026
- Särskilt utlåtande efter granskning, synpunkter från myndigheter, kommuner och regioner, daterad 2 mars 2026
- Särskilt utlåtande efter granskning, synpunkter från kommunala nämnder, råd och bolag, daterad 2 mars 2026
- Särskilt utlåtande efter granskning, synpunkter från näringsliv, föreningar, intresseorganisationer och privatpersoner, daterad 2 mars 2026
- Bilaga, planeringsunderlag i planbeskrivning, daterad 2 mars 2026
- Bilaga, planeringsunderlag i karta, daterad 2 mars 2026
- Länsstyrelsens reviderade granskningsyttrande, daterad 19 januari 2026

Beslutet skickas till: Länsstyrelsen Västernorrland, planenheten
--

	Sammanträdesdatum	Sida
Kommunfullmäktige	2026-04-27	5 (6)

§ 69 (forts.)

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige antar Översiktsplan 2040 för Örnsköldsviks kommun, bestående av följande dokument:

- Planbeskrivning, Översiktsplan 2040 för Örnsköldsviks kommun, daterad 3 mars 2026
- Kartor, Översiktsplan 2040 för Örnsköldsviks kommun, daterad 25 februari 2026
- Miljökvalitetsnormer i Örnsköldsviks kommun (bilaga B), daterad 26 februari 2026
- Riksintressen i Örnsköldsviks kommun (bilaga C), daterad 27 februari 2026

Kommunfullmäktiges behandling

Sammanträdet ajourneras för överläggning kl. 13.29–13.35.

Anna-Britta Åkerlind (C) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Andreas Jansson (C) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag och yrkar på följande ändringar i handlingen ”Planbeskrivning”:

- I avsnitt 5.1 under rubriken ”Lagstiftning och formella krav” ska två meningar ändras.
Nuvarande text:
”Även strandkyddsområdena längs havsstranden på öar utanför kusten gäller. Dessa områden visar sig i kartan som blåa områden.”

Förslag på ny text:

”För strandkyddsområde längs havsstranden på öar längs kusten gäller restriktivt förhållningsätt, särskilt där exploateringstrycket är högt eller där natur- och friluftsvärden är stora. Kartan redovisar blå områden som ännu är i huvudsak fria från bebyggelse och därtill har kvaliteter som gör dem angelägna att även för framtiden hålla fria från bebyggelse.”

- I avsnitt 5.2 stryks punkten ”LIS-dispens kan inte lämnas på öar.”

Carolina Sondell (S) och Mikael Malmén (S) instämmer i Andreas Janssons (C) yrkande.

Jenny Voittonen (SD) yrkar att vindkraftsparkerna tas bort.

	Sammanträdesdatum	Sida
Kommunfullmäktige	2026-04-27	6 (6)

§ 69 (forts.)

Beslutsgång

Ordförande meddelar att Jenny Voittonens (SD) yrkande om att ta bort vindkraftsparker innebär att ett nytt ärende väcks och därför läggs förslaget inte fram för beslut.

Ordförande finner att det finns ett yrkande på kommunstyrelsens förslag samt ett ändringsyrkande.

Ordförande frågar först om kommunfullmäktige bifaller eller avslår Andreas Janssons (C) ändringsyrkande. Ordförande finner att kommunfullmäktige har beslutat att bifalla yrkandet.

Ordförande finner därefter att kommunfullmäktige även har beslutat i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige antar Översiktsplan 2040 för Örnsköldsviks kommun, bestående av följande dokument:

- Planbeskrivning, Översiktsplan 2040 för Örnsköldsviks kommun, daterad 3 mars 2026, med två ändringar:
 - I avsnitt 5.1 under rubriken "Lagstiftning och formella krav" ändras två meningar.

Ursprunglig text:

"Även strandskyddsområdena längs havsstranden på öar utanför kusten gäller. Dessa områden visar sig i kartan som blåa områden."

Ny text:

"För strandskyddsområde längs havsstranden på öar längs kusten gäller restriktivt förhållningsätt, särskilt där exploateringstrycket är högt eller där natur- och friluftsvärden är stora. Kartan redovisar blå områden som ännu är i huvudsak fria från bebyggelse och därtill har kvaliteter som gör dem angelägna att även för framtiden hålla fria från bebyggelse."

- I avsnitt 5.2 stryks punkten "LIS-dispens kan inte lämnas på öar."
- Kartor, Översiktsplan 2040 för Örnsköldsviks kommun, daterad 25 februari 2026
- Miljökvalitetsnormer i Örnsköldsviks kommun (bilaga B), daterad 26 februari 2026
- Riksintressen i Örnsköldsviks kommun (bilaga C), daterad 27 februari 2026

Beslutet skickas till: Länsstyrelsen Västernorrland, planenheten